

Produktion:
Gjord av:

Inspelningsplats:
Datum:

Att filma vid och på vatten

Allmänt

Att filma på vatten från båt ställer extra höga krav på förberedelserna inför inspelningen för att arbetet skall bli effektivt. Finns det alternativa inspelningsplatser om det blir sämre väder? Hur ordnar vi med transportlogistiken och vem skall vara på vilken båt? Det är också förknippat med en del förhöjda risker som måste identifieras och förebyggas.

Behörigheter

När man får betalt för att köra båt räknas detta som yrkesmässigt framförande av fartyg om båten är över 6 meter. Det ställer krav på behörighet för den som har ansvar för båtens framfart och den lägsta yrkesmässiga behörigheten är klass 8. Om man inte uppfyller dessa krav kan man bötfällas vid kontroll av exempelvis Kustbevakningen.

Checklista

Risk:	Ja/Nej:
Flytvästar till alla	
Risکانالys för skådespelare med åtgärdsplan	
Risکانالys för team med åtgärdsplan	
Larmvägar som fungerar på sjön	
Tillstånd	
Alternativ inspelningsplats vid sämre väder	
Basecamp på land med möjlighet att lägga till med båt	
Sjösjukemedicin	
Vattenflaskor	
Praktisk information till team	
Planerad säkerhetsgenomgång	

Tips för att underlätta arbetet

Sjösjuka

Sjösjuka är en ganska vanligt och inget att skämmas över.

- Kolla i teamet om någon är känslig för att bli sjösjuk.
- Ät sjösjukemedicin enligt bipacksedeln till medicinen. Vissa preparat skall tas i god tid före avresa.
- Se till att du har ätit ordentligt innan avfärd.

Att ha på sig

- Ordentliga, täckta skor med en halkfri sula.
- Regn- och vindtät jacka och byxor.
- Undvik kläder med detaljer som lätt fastnar i utrustning på däck.
- På sommaren: Använd gärna keps/hatt, solglasögon med riktigt UV-skydd och solskyddsfaktor.
- Flytväst.

Förberedelser

- Produktionsledaren och/eller FAD skall ansvara för att en säkerhetsgenomgång hålls med team och skådespelare som skall ut på vattnet innan ombordstigning.
- Gå igenom nödprocedurer som kan komma att användas på båtarna. Detta inkluderar evakuering och räddning.
- Produktionsledaren och/eller FAD skall ansvara för att en säkerhetsgenomgång hålls med team och skådespelare om båten skall användas i stunt eller om scenen involverar specialeffekter.

Ombordstigning

- Gå inte ombord på båten innan den är förtöjd. Besättningen ger klartecken när och var ombordstigning kan ske.
- Håll armar och ben innanför båten och ta aldrig emot en annan båt eller brygga med händer eller fötter. Risk för allvarliga klämskador.
- Blockera inte nödutrustning ombord såsom livbojar eller brandsläckare. Är du osäker på var du skall ställa utrustning så fråga besättningen så hjälper de dig.

Ombord

- Flytväst skall bäras under hela båt färden.
- Allt skräp skall läggas i sopsäck. Inget får slängas överbord.
- På de flesta båtar gäller rökförbud. Kolla med besättningen vad som gäller.
- Om någon trillar i vattnet så skrik MAN ÖVER BORD. Peka oavbrutet med armen på den nödstälde i vattnet tills någon ur besättningen tar över din uppgift.

Dykning

I vissa situationer kan det vara lämpligt att anlita dykare för en vattenscen. Det kan till exempel vara att söka av botten efter vassa föremål inför en badscen, som säkerhetsdykare för skådespelare eller för undervattensfilmning.

Att dyka med dykutrustning/komprimerad luft på inspelning är att likställa med yrkesdykning. Yrkesdykning är reglerat av Arbetsmiljöverket i AFS 2010:16 och kräver yrkesdykarcertifikat lägst S30.

Nedkylning/hypotermi

Vid inspelning där skådespelare och/eller team är i vattnet är det viktigt att vara medveten om vilka risker som är förknippade med detta. En risk som är viktig att hantera är nedkylning. Vattnets värmeledande förmåga är upp till 25 gånger större än luftens vid samma temperatur. Detta leder till stora värmeförluster även i relativt varmt vatten. Tecken på nedkylning kan bland annat vara okontrollerade skakningar, blåliga läppar & minskad blodcirkulation i armar och ben. Nedkylningsförloppet kan gå fort och snabbt utvecklas till ett livshotande tillstånd. I planeringen av en vattenscen är det viktigt att hitta metoder att minska risken för nedkylning. Exempel kan vara att skådespelaren har en våt- eller torrdräkt gömd under kläderna, att det finns uppvärmningsmöjligheter i anslutning till inspelningsplatsen och att minimera tiderna då personen är i vattnet.